

Kommunal- og regionaldepartementet
Postboks 8112 Dep.

0032 OSLO

Deres ref.

Vår ref / Saksbehandler
11/3822-3 U03 &13
Fanny Voldnes / tlf. 23064615

Dato:
08.09.2011

HØRING - FORSLAG TIL ENDRINGER I KOMMUNELOVEN OG ENKELTE ANDRE LOVER (EGENKONTROLLEN I KOMMUNENE MM)

Kommunal- og regionaldepartementet har sendt på høring forslag til endringer i kommuneloven og noen andre lover (egenkontrollen i kommunene med mer). Forslagene bygger på rapporten "85 tilrådinger for styrket egenkontroll i kommunene" fra 2009. Departementet ber dessuten om innspill til de anbefalingene i rapporten fra 2009 som ikke følges opp med lovforslag i denne høringen.

Fagforbundet er opptatt av å sikre at kommunens midler blir brukt i tråd med politiske vedtak og til beste for innbyggerne. I den sammenheng er det avgjørende at kommunen har en god egenkontroll. I høringsnotatet foreslås det justeringer i lovverket, men uten at det er gjort noen analyse av *hvorfor* kommuners egenkontroll er blitt vanskeligere de siste årene. Fagforbundet legger derfor i dette høringssvaret vekt på at departementet ber om innspill til det som ikke er fulgt opp i dette lovforslaget.

Erfaringer har vist at en viktig årsak til at kommuners egenkontroll er blitt vanskeligere er den økte fragmenteringen i mange kommuner, hvor flere og flere kommunale oppgaver er skilt ut i egne selskaper som er underlagt mer eller mindre forretningsmessige styringsformer, med tilhørende taushetsplikt for kommunale styrerepresentanter og manglende innsyn for kommuner og allmennhet. I tillegg har mange kommuner overlatt til private å utføre langt flere oppgaver enn tidligere og står selv bare for finansieringen. Det gjelder også kontrollen med at kommunale midler brukes i tråd med politiske beslutninger, dvs. revisjonen. Denne måten å drive kommuner på svekker både muligheten for innsyn og kontroll i tillegg til muligheten for helhetlig styring av kommunens samlede oppgaver. Dette er bakteppet som gjør at kommuner har store utfordringer når det gjelder å etablere gode rutiner som skal sikre at kommunens midler blir brukt i tråd med politiske beslutninger.

På denne bakgrunn er det spesielt merkelig at departementet i denne høringen ikke foreslår noen konkrete lov- eller forskriftsendringer knyttet til å bedre interne kontrollrutiner i kommunen, selv om løsningen ligger oppe i dagen. Løsningen er knyttet til kommunerevisjonen og at en av revisjonens oppgaver nettopp er å påse at kommunen har gode interne kontrollrutiner. Kommunerevisjonen har dermed mulighet til et helhetlig overblikk over kommunens anliggende. Fagforbundet har overfor departementet pekt på

behovet for å sørge for at revisjonsforskriften for kommunal revisjon blir oppdatert i forhold til internasjonale standarder men uten at så har skjedd, heller ikke i denne høringen. Det samme gjelder forholdet til revisors taushetsplikt, hvor kommunerevisjonens taushetsplikt mer og mer samsvarer med den som gjelder for private revisorer, mens det burde være den samme som for Riksrevisjonen. Fagforbundet er derfor bekymret for at dette vil føre til at kommunerevisjonen blir erstattet med private revisjonsselskaper. I den sammenheng vil vi peke på at departementet heller ikke har fulgt opp anbefalingen fra rapporten fra 2009 om å etablere en autorisasjons- og tilsynsordning for kommunale revisorer på linje med den som finnes for private revisorer. Av høringsnotatet framgår det at departementet er kjent med at det pågår et arbeid mellom Norges Kommunerevisorforbund og Riksrevisjonen om et felles faglig oppdateringsprogram for offentlige revisorer. Disse ordningene vil til sammen sikre faglig kompetanse og kvalitet på kommunerevisjonens arbeid, som er helt nødvendig.

Ovenfor har vi skissert noen mangler i høringsnotatet som er eksempler på en utvikling som Fagforbundet frykter vil føre til at kommuner vil endre karakter, slik at forretningstenkningen blir helt rådende. Dette er ingen nødvendig utvikling. Fagforbundet etterlyser en grunnleggende debatt om denne måten å organisere og styre kommuner på er hensiktsmessig i forhold til hva som er formålet med kommuner. Spørsmål knyttet til en slik debatt bør også inngå i skoleringen av lokalpolitikere og i utdanningen av kommuneansatte med ansvar for økonomi og administrasjon. Det er bekymringsfullt at skoleringen i dag er preget av forretningstenkning og ikke det særegne ved kommuner. Fagforbundet har i brev til Kunnskapsdepartementet av 6.1.2011 påpekt hvordan fagområdet offentlig regnskap og revisjon er marginalisert i revisorutdanningen og videre at offentlig regnskap nå er helt fraværende i utdanningen på bachelornivå i økonomisk administrative fag på høyskolene i Norge. Skoleringen som foregår er rettet mot forretningsregnskap og forretningsdrift.

Kommuner er et folkevalgt organ som forvalter fellesskapets midler på vegne av sine innbyggere. Det krever systemer, regler og rutiner som sikrer politisk styring, innsyn, kontroll og etterprøvbarehet. Det finnes alternativer til den retningen mot forretningstenkning i kommuner som dette lovforslaget viderefører. Fagforbundet ønsker at KR D tar initiativet til en debatt om dette.

Med hilsen
FAGFORBUNDET

Fanny Voldnes

Jan Davidsen

Fagleder

Forbundsleder

Signert papirkopi med vedlegg Brev til Kunnskapsdepartementet fra 6.1.2011 ettersendes med ordinær postgang

Vedlegg: Brev til Kunnskapsdepartementet fra 6.1.2011
Kopi: Statsråd Liv Signe Navarsete, Riksrevisor Jørgen Kosmo, Kommunal og forvaltningskomiteen ved medlemmene Heikki Holmås (SV), Ingalill Olsen (Ap) og Heidi Greni (Sp)

